

**ПРОГРАМА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ З ДРУГОЇ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ)**

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація: 035.052 Романські мови та літератури (переклад
включно), перша – італійська
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Італійська мова і література, друга іноземна мова,
переклад

Форма здобуття освіти – денна
Навчальний рік – 2022/2023 н. р.
Семестр – VIII
Кількість кредитів ЄКТС – 3
Форма підсумкового контролю – залік

Програма перекладацької практики з другої іноземної мови (англійської) для студентів IV курсу факультету романської філології і перекладу. Спеціальність 035 Філологія, спеціалізація: 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська.

Розробник:

Пасічник Тетяна Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології

Рецензенти:

Тараненко Л.І., доктор філологічних наук, завідувач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Рома О.Ю., директор навчального центру “Smart’s Academy”

Пономаренко С.Р., магістрантка факультету романської філології і перекладу, випускниця освітньо-професійної програми «Французька мова і література, друга іноземна мова, переклад» факультету романської філології і перекладу КНЛУ

Нечипоренко В.В., магістрантка факультету романської філології і перекладу

Шевчук К.В., магістрантка факультету романської філології і перекладу

Ткач В.М., магістрантка факультету романської філології і перекладу, випускниця освітньо-професійної програми «Теорія і практика перекладу з італійської мови і другої іноземної мови» факультету романської філології і перекладу КНЛУ

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми:

Віталіна КУРАНДА, канд. філол.

наук, доцент кафедри романської і новогрецької філології та перекладу

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології «....»2023р., протокол №

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ПАСІЧНИК
(прізвище та ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету романської філології і перекладу,

Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Голова вченої ради

Катерина ЄСИПОВИЧ

Затверджено на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету

Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Голова вченої ради Університету

Роман ВАСЬКО

Пояснювальна записка

Перекладацька практика з другої іноземної мови (англійської) є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 035 Філологія, спеціалізації 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська.

Перекладацька практика є однією з форм організації освітнього процесу, що спрямована на розвиток умінь професійної перекладацької діяльності, що дозволяє пов'язати теоретичне навчання з практичною діяльністю і сприяє активізації теоретичних знань на практиці.

Передумовами для проходження практики є:

1) успішне опанування курсів із другої іноземної мови (англійської), ділової української мови для перекладачів; теорії і практики письмового перекладу з другої іноземної мови, теорії і практики усного перекладу з другої іноземної мови (англійської).

2) знання теоретичних основ лінгвістичних дисциплін, а саме: вступу до мовознавства, вступу до перекладознавства.

Вимоги до баз практики

Підприємства, установи, організації, як залучаються для проведення перекладацької практики студентів, повинні відповідати таким вимогам:

- мати високий рівень організації і культури праці;
- мати достатню інформаційно-статистичну базу для практики;
- надавати студентам на час практики робочі місця;
- надавати студентам права користування бібліотекою, методичною, навчальною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- забезпечувати студентів завданнями і матеріалами для набуття перекладацької компетентності.

Орієнтовний перелік баз практики:

1. ТОВ «АНКОР Персонал Україна»
2. ТОВ «Ідеал Інтернешнл»
3. Підприємство з іноземним капіталом «Індраяні Оверсіз»
4. ТОВ «Бюро перекладів «Еллен»
5. ТОВ «Група компаній Форс»

Мета і завдання практики:

Метою перекладацької практики з другої іноземної мови (англійської) є:

- закріплення знань і умінь студентів, отриманих під час вивчення теоретичних і практичних перекладацьких дисциплін шляхом застосування їх на практиці;
- формування у студентів професійних умінь та навичок перекладу з англійської та на англійську мову;
- перевірка здатності студентів систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності у сфері своєї майбутньої спеціальності.

Проведення перекладацької практики має на меті поглибити знання, вміння та навички студентів:

- володіння експресивними, емоційними, логічними засобами англійською та українською мовами для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах;
- використання системних знань мови для аналізу та синтезу ідей, системних знань сучасних перекладознавчих студій, їх всебічного застосування у перекладацькій діяльності на підприємстві;
- аналізу тексту оригіналу, застосування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення доперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної

- перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентації тексту перекладу;
- ефективно і компетентно брати участь в різних формах ділової комунікації (листування, конференції, круглі столи, дискусії тощо).

Завдання перекладацької практики з другої іноземної мови (англійської) пов'язані з формуванням таких компетентностей:

- **інтегральної компетентності:** здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або подальшого навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічних, перекладознавчих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- **загальних компетентностей (ЗК):**

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

- **фахових компетентностей (ФК):**

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською і другою іноземною мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.

ФК 15. Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.

ФК 17. Володіння граматиною, лексикою і фонетикою другої іноземної мови на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).

ФК 18. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.

ФК 19. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 20. Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

ФК 22. Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Очікувані результати перекладацької практики з другої іноземної мови (англійської)

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології) навчання	Методи оцінювання
Код	Результат практики		
1.1	Знати прийоми адекватного перекладу; забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність в процесі перекладу з іноземної мови на українську та з української мови на іноземну для різних типів тексту	<i>Самостійна робота, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий, дослідницький.</i>	перевірка звітної документації, усна співбесіда
1.2	Знати, яким чином застосовувати основні вміння та навички іноземних мов, що вивчаються в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі соціальних та професійних контекстів		
2.1	Уміти інтерпретувати мовні акти та кваліфіковано здійснювати переклад з урахуванням особливостей текстів різних жанрів		
2.2	Чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення української та іноземних мов: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка і зрозуміла дикція, нормативна орфоепія		
3.1	Обирати оптимальні мовні і мовленнєві засоби для реалізації комунікативного наміру відповідно до ситуації спілкування (усна та писемна форми)		
3.2	Самостійно обирати як перекладацькі, так і комунікативні стратегії й тактики для забезпечення взаєморозуміння у виробничих умовах у ситуаціях усного і письмового перекладу		
4.1	Приймати самостійні рішення у реальних умовах професійної перекладацької діяльності		
4.2	Вчасно і в повному обсязі подати керівникові звітну документацію		

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.								
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм іспанської мови на рівні С1, другої іноземної мови на рівні В2 в усному та писемному мовленні у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими стандартами мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 21. Уміти організувати професійну діяльність, ставити і вирішувати основні проблемні питання й виконувати завдання, самостійно визначати способи управління процесами пошуку й обробки інформації на основі одержаних прикладних знань, нести відповідальність за прийняті рішення, дотримуватися правил академічної доброчесності.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 25. Вміти самостійно відбирати певні (експресивні, нейтральні, логічні) мовні і мовленнєві засоби (фонетичні, морфо-граматичні, лексичні, стилістичні, синтаксичні, прагматичні), які є оптимальними для реалізації комунікативного наміру та адекватними в соціально-функціональному плані ситуації спілкування (усна та писемна форми).	+	+	+	+	+	+		
ПРН 26. Визначати та застосовувати стратегії редагування окремих типів текстів у різних ситуаціях, контекстах та видах роботи українською, іспанською та другою іноземною мовами.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 27. Демонструвати системні знання усіх аспектів теорії перекладу і практики перекладу, основних проблем та етапів розвитку перекладознавства, загальних і часткових теорій	+	+	+	+	+	+	+	

перекладу, категорій і видів перекладу з іспанської та другої іноземної мов на українську та навпаки.								
ПРН 28. Сприймати україномовний та іншомовний тексти на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо).	+	+	+	+	+	+	+	

Структура практики, вимоги до учасників освітнього процесу під час практики

№ з/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма			
		Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1					
Перекладацька практика з другої іноземної мови (англійської)					
1.	Організаційний етап: ознайомлення зі специфікою діяльності базового підприємства, матеріалами для перекладів	2			2
2.	Основний етап: перекладацька практика на підприємстві	86			86
3.	Завершальний етап: підготовка і подання звітної документації	2			2
	Усього годин за модулем:	90			90

Студент-практикант має право:

1. Консультуватися з керівниками практики від кафедри та базового підприємства з усіх питань проходження перекладацької практики.
2. Користуватися ресурсами, обладнанням та документацією, які необхідні для забезпечення якісної перекладацької діяльності студента-практиканта, консультуватися з досвідченими перекладачами, які працюють на базовому підприємстві.
3. Отримати повну інформацію стосовно етапності звітування, форми звітності, терміну подачі повного комплексу звітної документації та критеріїв оцінювання практики.
4. Вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та проведення перекладацької практики.

Студент-практикант зобов'язаний:

1. Взяти участь у роботі настановної конференції; ознайомитися з програмою проходження перекладацької практики та вимогами щодо її проходження (звітна документація включно).
2. Своєчасно розпочати перекладацьку практику (прибути на базу практики).

3. Вивчити та дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та внутрішнього розпорядку базового підприємства.
4. У повному обсязі виконати завдання перекладацької практики, передбачені програмою.
5. Своєчасно звітувати про виконання програми перекладацької практики, подавши керівнику від кафедри зазначені звітні документи.

Обов'язки керівника практики від Університету:

- забезпечувати проведення усіх організаційних заходів перед відправкою студентів на практику;
- доводити до відома студентів перелік питань, які повинні відобразитися у звіті з практики з урахуванням специфіки установи;
- проводити у процесі практики консультативну роботу зі студентами, виконувати поетапний контроль ходу виконання програми практики;
- проводити вибірковий контроль дотримання студентами правил внутрішнього розпорядку;
- здійснювати захист звітів у встановлені терміни;
- інформувати кафедру про підсумки практики.

Обов'язки керівника практики від базового підприємства:

- організувати робоче місце для студента-практиканта, забезпечити матеріалами для перекладу (обсяг текстів для письмового перекладу від 3 000 до 6 000 знаків з проміжками на один робочий день);
- забезпечити проведення інструктажів з правил техніки безпеки і охорони праці;
- провести бесіду про профільну діяльність підприємства, ознайомити студентів з порядком оформлення перекладів, з графіком консультацій;
- забезпечувати студентів необхідним технічним обладнанням;
- проводити консультації, робити записи у щоденнику студента/ки (з власним підписом) про виконання перекладу;
- по закінченні практики скласти відгук і оцінити роботу студентів-практикантів.

Зміст практики

Перекладацька практика студентів загалом трактується, як завершальний етап підготовки спеціаліста, яка організовується і проводиться тільки у тому випадку, якщо студенти володіють, принаймні частково, певним рівнем теоретичних знань. Перекладацька практика студентів передбачає набуття навичок практичного використання перекладацьких засобів для письмового/усного перекладу з англійської та на англійську мову. Особлива увага приділяється виробленню практичних умінь у сфері перекладацької діяльності в діловому спілкуванні англійською мовою. Протягом перекладацької практики викладач-керівник здійснює організаційну, методичну та контролюючу функцію. Практичне керівництво роботою студентів на базах практики здійснюють керівники практикою від підприємств.

Протягом перекладацької практики студенти самостійно виконують письмові переклади різнотипних спеціальних текстів (науково-технічні, юридичні, комерційні тощо) з англійської на державну мову та / або навпаки, використовуючи різноманітні інформаційні джерела (друковані та електронні словники, енциклопедії, ресурси мережі Інтернет) та комп'ютерні програми перекладацької пам'яті. Усний переклад здійснюється під час ділових зустрічей, переговорів, екскурсій, семінарів, майстер-класів тощо. Протягом перекладацької практики студенти поглиблюють та закріплюють теоретичні знання, розвивають та удосконалюють практичні навички, накопичують та опрацьовують конкретний матеріал для подальшого виконання професійних обов'язків.

Сутність перекладацької діяльності полягає у тому, що перекладач, здійснюючи комунікацію з носіями мови, сприймаючи на слух іноземну мову, аудіо і телеінформацію, складаючи анотації, виконуючи абзацнофразовий, послідовний усний і письмовий переклад за обмежений час, одночасно повинен передбачати реакцію і сприйняття, розуміння й оцінку оточуючих. Саме від умінь поєднувати професійні перекладацькі якості та якості психолога залежить успішність професійної діяльності перекладача.

Діяльність перекладача може бути пов'язана з різноманітними сферами знання, адже перекладач – це не лише і не стільки спеціаліст з іноземної філології, тобто людина, яка володіє фонетичною, граматичною і лексичною системою іноземної мови та достатнім для спілкування об'ємом лексичного матеріалу, але й той, хто добре розуміється на соціолінгвістичних міжнаціональних відмінностях народів, вміє швидко опанувати основні знання з різних галузей, у яких здійснює перекладацьку діяльність.

Для забезпечення якісної професійної підготовки, перекладацька практика студентів проходить в умовах, які максимально наближені до умов їх майбутньої професійної діяльності. Спілкуючись з досвідченими перекладачами та носіями іноземної мови на базах практики, студенти отримують не тільки знання, але й набувають неоціненного досвіду роботи. Практичне застосування набутих під час навчання в університеті знань, навичок і вмінь дозволяє студентам зрозуміти справжню мету їхнього навчання, виділити пріоритетні напрями, надолужити прогалини у навчанні.

Перелік документації студента-практиканта:

- *щоденник* перекладацької практики з відгуком і оцінкою керівника практики від підприємства;
- *звіт* про проходження перекладацької практики;
- *словник* спеціалізованих термінів (100 лексичних одиниць, де 50 лексичних одиниць з англійської на українську і 50 лексичних одиниць з української на англійську);
- *переклад* спеціалізованих текстів з англійської мови на державну і з державної мови на англійську мову (обсяг кожного тексту від 8 000 до 10 000 знаків з проміжками).

Контроль результатів діяльності студентів-практикантів

За результатами перекладацької практики студент подає не пізніше *трьох* днів після закінчення практики керівнику практики від університету таку звітну документацію:

- *щоденник* перекладацької практики з відгуком і оцінкою керівника практики від підприємства;
- *звіт* про проходження перекладацької практики;
- *словник* спеціалізованих термінів (100 лексичних одиниць, де 50 лексичних одиниць з англійської на українську і 50 лексичних одиниць з української на англійську);
- *переклад* спеціалізованих текстів з англійської мови на державну і з державної мови на англійську мову (обсяг кожного тексту від 8 000 до 10 000 знаків з проміжками).

Студенти отримують зразки оформлення документації на початку проходження перекладацької практики. Оцінка за документацію виставляється згідно з правильністю, повнотою, грамотністю її оформлення (відповідно до вимог) та вчасністю подання керівникові.

Критерії оцінювання щоденника

Щоденник заповнений повністю і підписаний керівником від підприємства. Є відгук керівника практики від підприємства, де виставлена оцінка «зараховано».	9-10 балів
-Щоденник заповнений повністю, але не підписаний керівником від підприємства. Є відгук керівника практики від підприємства, де виставлена оцінка «зараховано». -Щоденник заповнений не повністю, але підписаний керівником від підприємства. Є відгук керівника практики від підприємства, де виставлена оцінка «зараховано».	6-8 балів
-Щоденник заповнений частково, підписаний керівником від підприємства. Є відгук керівника практики від підприємства, де виставлена оцінка «зараховано». -Щоденник заповнений частково, не підписаний керівником від підприємства. Є відгук керівника практики від підприємства, де виставлена оцінка «зараховано».	3-5 балів

Щоденник містить значну кількість пропусків, не підписаний керівником від підприємства. Є відгук керівника практики від підприємства, де виставлена оцінка «не зараховано»/ Немає відгука керівника практики від підприємства.	1-2 балів
Щоденник не заповнений або відсутній	0

Критерії оцінювання звіту

Звіт розлогий, з детальним аналізом пройденої практики	9-10 балів
Звіт розлогий, зі стислим аналізом пройденої практики	6-8 балів
Звіт стислий, містить деяку інформацію щодо процесу проходження практики	3-5 балів
Звіт дуже стислий, не містить аналізу пройденої практики	1-2 балів
Звіт не заповнений або відсутній	0

Критерії оцінювання словника спеціалізованих термінів

Максимальна кількість балів за словник спеціалізованих термінів становить 20 балів, загальна кількість слів, підібрана магістрантом повинна бути 50 лексичних одиниць. Кожне слово оцінюється у 0,4 бала.

Якщо у процесі перевірки виявляється 12 слів, які не є спеціалізованими або містять помилки, то оцінка виставляється таким чином: $20 - 12 * 0,4 = 15,2$, округлюємо до цілих, отже, за словник студент отримує 15 балів.

Критерії оцінювання перекладу спеціалізованих текстів

Переклад спеціальної літератури оцінюється згідно з основними вимогами до виконання письмового перекладу:

- 1) адекватність передання фактичної інформації – перевіряється, чи правильно перекладач зрозумів зміст вихідного тексту і наскільки коректно цей зміст викладено у похідному тексті; крім того, важливою є відсутність помилок у переданні немовної інформації (цифри, графіки тощо); наявність всього фактичного матеріалу (чи не було пропусків і скорочень);
- 2) дотримання перекладачем відповідного стилю – у тексті перекладу стильові особливості та загальний тон викладу матеріалу повинен відповідати особливостям цього стилю у тексті оригіналу;
- 3) лексична правильність тексту перекладу – ураховуються лексичні помилки, зроблені у тексті перекладу.
- 4) граматична правильність тексту перекладу – ураховуються граматичні помилки, зроблені у тексті перекладу.

Адекватність передання фактичної інформації	5 балів: текст перекладено зрозуміло і коректно; 4 бали: текст перекладено майже зрозуміло, з деякими неточностями; 3 бали: більша частина тексту перекладено, проте з помилками і неточностями; 2 бали: текст частково перекладено, проте зі значною кількістю помилок і неточностей; 1 бал: лише уривки з тексту перекладені з великою кількістю помилок, неточностей, зайвої інформації.	60 балів
Дотримання відповідного стилю	15 балів за відповідний стиль з доцільним використанням засобів міжфразового зв'язку. Кожна помилка – 1 бал (мінус 1 бал)	
Лексична правильність	20 балів за правильність і відповідність. Кожна помилка вживання лексичної одиниці - 1 бал (мінус 1 бал); орфографічна помилка – 0,5 бала (мінус 0,5 бала)	

Граматична правильність	20 балів за правильність і відповідність. Кожна граматична помилка - 1 бал (мінус 1 бал); неправильно вжитий артикль чи прийменник – 0,5 бала (мінус 0,5 бала)	
--------------------------------	--	--

- **форма підсумкового контролю:** залік

- **умови допуску до заліку:**

студент вважається допущеним до заліку, якщо він вчасно і в повному обсязі подав керівникові від університету всю документацію, оформлену грамотно і за вимогами.

На підставі аналізу правильності оформлення документації (щоденника, звіту, словника, перекладу) відповідно до критеріїв студенту-практиканту виставляється підсумкова оцінка, яка є сумою балів за кожен документ.

Отже, якщо студент отримав 8 балів за щоденник, 10 балів за звіт, 15 балів за словник і 58 балів за переклад, то підсумковий рейтинг студента вираховується так: $8+10+15+58=91$ і такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою «зараховано», за шкалою ЄКТС – **A**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **91 бал**.

Оцінювання результатів проходження перекладацької практики з англійської мови відбувається протягом двох тижнів після завершення практики.

Результати досягнень студентів під час перекладацької практики з першої іноземної мови визначаються оцінками: «зараховано» та «не зараховано» за національною шкалою оцінювання та відповідною кількістю балів за шкалою ЄКТС.

«зараховано»	A	90 – 100
«зараховано»	B	82 – 89
	C	75 – 81
«зараховано»	D	66 – 74
	E	60 – 65
«не зараховано»	FX	1 – 59

Підбиття підсумків практики

Керівники практики від Університету готують звіт про результати перекладацької практики з другої іноземної мови (англійської), який повинен бути обговорений на засіданні кафедри. Крім того, після закінчення практики проводиться опитування студентів-практикантів, керівників практики, узагальнюються і оприлюднюються його результати, на основі яких визначаються заходи, спрямовані на підвищення ефективності підготовки майбутніх фахівців.

Зразки документації студента-практиканта і керівників практики

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**МАТЕРІАЛИ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
з другої іноземної мови (англійської)**

(ПБ)
Студента/ки групи _____

Керівник практики

(ПБ)

Наукове / вчене звання/ посада

Київ – 202__

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЩОДЕННИК

студента/ки з перекладацької практики

Прізвище _____
Ім'я _____
По батькові _____
Група _____

Київ

202_

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Студент/ка

/прізвище, ім'я, по батькові/

Згідно з договором № _____

від "___" _____ 20__ р. направляється на _____

для проходження практики

з "___" _____ 20__ р. до "___" _____ 20__ р.

Керівником практики від КНЛУ призначено

/прізвище, ім'я та по батькові, посада/

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№	Зміст	Термін виконання
1		
2		
3		
4		
5		
6		

З планом ознайомлений

_____ /підпис керівника від підприємства/

" ____ " _____ 20__ р.

ЗВІТ
про проходження перекладацької практики

студента _____ групи, _____ курсу, факультету романської філології і перекладу

П.І.П. _____

що проходив/ла перекладацьку практику з англійської мови
на базі _____

від _____ 20__ р. до _____ 20__ р.

Керівник від установи _____ (ПІБ, посада)

Керівник від КНЛУ _____ (ПІБ, посада)

1. Ви задоволені установою, де проводилась практика, на _____ %
2. Установа забезпечена необхідним технічним устаткуванням на _____ %
3. Ви зверталися за допомогою до керівника практики від установи. Він засвідчив Вам свою готовність допомогти _____ %
4. Ви задоволені стажуванням на _____ %

з письмового перекладу з послідовного перекладу
на _____ % на _____ %

5. Стажування проходило переважно:

Письмовий переклад

- нудно
- жваво
- з великим перенавантаженням
- захоплююче
- активно
- не досить активно
- нераціонально
- непрофесійно

Послідовний переклад

- нудно
- жваво
- з великим перенавантаженням
- захоплююче
- активно
- не досить активно
- нераціонально
- непрофесійно

6. Основні труднощі, з якими зіткнулися (причини, характер, вирішення):

7. Основні завдання, які виконували під час проходження практики.

8. Набуті професійні (організаційні, комунікативні, дослідницькі) вміння і навички

в результаті проходження практики.

9. Зауваження, побажання, пропозиції щодо проходження практики.

ПЕРЕКЛАД
спеціалізованих текстів з англійської мови на державну і з державної
мови на англійську мову
(оригінал кожного тексту обсягом від 8 000 до 10 000 знаків з проміжками)

підготовлений

Прізвище, ім'я, по батькові студента/ки

№	Текст оригіналу	Текст перекладу
1	(англійською мовою)	(українською мовою)
2	(українською мовою)	(англійською мовою)

СХЕМА ЗВІТУ
групового керівника про результати
перекладацької практики з другої іноземної мови (англійської)
студентів IV курсу
першого (бакалаврського) рівня
Київського національного лінгвістичного університету

Звіт підготував груповий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
_____ групи _____ курсу факультету _____

1. Програму перекладацької практики з другої іноземної мови (англійської). (освітньо-професійна програма _____) фактично виконано.
(назва)

Окремо зазначити прізвища та ініціали студентів: які не проходили практику (якщо такі є, вказати причину); не виконали програму з практики (вказати причину невиконання).

2. Результати практики.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові студента	Підсумкова оцінка з практики («5», «4», «3», «2», н/а)
1	2	3

3. Якість організації практики. Настановна конференція, інструктажі, відбуття на базу практики тощо.

4. Бази практики. Стислий опис підприємств (фірм, організацій), напрямки діяльності структурних підрозділів, де студенти проходили практику. Відповідність баз практики поставленим перед студентами завданням.

5. Трудова дисципліна студентів у період практики. Дотримання правил внутрішнього розпорядку, інструкцій, графіків виконання завдань тощо.

6. Дані про проведені методичні семінари, консультації (їх кількість, тематика, ефективність).

7. Діяльність, що здійснювалася студентами під час проходження практики. Індивідуальні завдання практикантів і стан їх виконання.

8. Здобуті вміння. Професійні (організаційні, комунікативні, дослідницькі) вміння і навички, що здобули та/або вдосконалили студенти під час проходження практики.

9. Труднощі, з якими зіткнулися студенти в процесі проходження практики (причини, характер труднощів, прізвища студентів).

10. Оцінювання якості виконаних завдань з боку підприємств (фірм, організацій), зауваження керівників від баз практики.

11. Аналіз та узагальнення даних щодо ефективності результатів роботи студентів-практикантів (назвати прізвища найкращих і найгірших студентів за результатами практики).

12. Підсумок (зауваження, побажання, пропозиції). Рекомендації щодо вдосконалення практики, добору баз практики. Виявлені недоліки в організації та проведенні практики, пропозиції щодо їх усунення.

Дата

підпис групового керівника

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Кальниченко, О. Черноватий, Л. (2020). Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. 1.
2. Карабан, В. (2018). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга.
3. Сидорук, Г. (2017). Теорія та практика усного й письмового перекладу спеціалізованих текстів: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП.
4. Черноватий, Л., Карабан, В. Переклад англійської юридичної літератури : навчальний посібник (видання четверте, виправлене та доповнене). Вінниця: Нова книга.
5. Володіна Т., Рудківський, О. (2017). Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. К.: Вид. центр КНЛУ.

Додаткові:

1. Perez-Gonzalez, L. (2018). The Routledge Handbook of Audiovisual Translation.
2. Черноватий, Л., Коваленко, Л., Кальниченко, О. (2019). Переклад англійських текстів у сфері медичної допомоги.: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : Нова Книга.
3. Рум, А. (2020). Translation, risk management and cognition. The Routledge.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Загальнотеоретичні та практичні проблеми перекладу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://links-guide.ru/sprachen/translation/perevod-teorija.html>
2. Тлумачний словник аббревіатур та акронімів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://acronymfinder.com>
3. Системи міжнародної фонетичної транскрипції URL: <http://www.scribd.com/doc/219451108/Antimoon-Phonetic-Alphabet-Chart>.
4. Cambridge Dictionaries Online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/>
5. Mirror Online [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mirror.co.uk>
6. FinancialTimes [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ft.com>
7. The Guardian [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.guardian.co.uk>
8. The Independent [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.independent.co.uk>

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ
Кафедра романської і новогрецької філології та перекладу**

ПРОГРАМА

ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (французької)

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.052 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – італійська
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
освітньо-професійна програма	Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Форма здобуття освіти **денна**
Курс (рік навчання) **IV**
Кількість кредитів ЄКТС **3**
Форма підсумкового контролю **залік**

Київ – 2023

Програма перекладацької практики з другої іноземної мови для студентів факультету романської філології і перекладу, рівень вищої освіти перший (бакалаврський), спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.051 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – іспанська, освітньо-професійна програма Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад.

Розробники: Наталія ФІЛОНЕНКО, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри романської і новогрецької філології та перекладу, Наталія МИРОНОВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри романської і новогрецької філології та перекладу.

Рецензенти:

Ольга СТАНІСЛАВ – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романської філології Волинського національного університету імені Лесі Українки.
Юрій ГЛЕБОВ – директор бюро перекладів «Glebov».
Аліна СЕРЕДИНСЬКА – головний диспетчер-перекладач медичного відділу Myle logistics.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Світлана НАСТЕНКО.

Затверджено на засіданні кафедри романської і новогрецької філології та перекладу, Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Завідувач кафедри

Наталія ФІЛОНЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету романської філології і перекладу, Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Голова вченої ради

Катерина ЄСИПОВИЧ

Затверджено на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету

Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Голова вченої ради Університету

Роман ВАСЬКО

Пояснювальна записка

Перекладацька практика студентів з другої іноземної мови є важливим компонентом професійної підготовки майбутнього перекладача. Перекладацька практика передбачає набуття навичок практичного використання перекладацьких засобів для письмового/усного перекладу з іноземної та на іноземну мову. Особлива увага приділяється виробленню практичних умінь у сфері перекладацької діяльності в діловому спілкуванні іноземною мовою. Для забезпечення якісної професійної підготовки перекладацька практика студентів проходить в умовах, максимально наближених до умов їхньої майбутньої професійної діяльності.

Передумовою до проходження Перекладацької практики з другої іноземної мови є оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними та практичними дисциплінами перекладацького і філологічного циклу, тобто:

- знати особливості системи мови, що вивчається (лексичні, граматичні, стилістичні) у професійному контексті на рівні, що є необхідними для перекладу текстів різного професійного спрямування, мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення з урахуванням правил ділового етикету та особливостей міжкультурної комунікації; моделі перекладу текстів у професійній діяльності.
- вміти перекладати з французької мови на українську та з української мови на французьку різногалузеві тексти, презентувати іншомовну інформацію професійного характеру, обґрунтовувати власну точку зору; застосовувати набуті знання міжкультурної комунікації у письмовому спілкуванні в академічному та професійному середовищі.
- володіти навичками швидко вилучати й обробляти необхідну інформацію професійного спрямування з іншомовних джерел, складати французькою мовою тексти у сфері професійної діяльності, повідомлення професійного спрямування та виконувати їхній переклад.

Опис перекладацької практики: 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – не передбачено.

семінарські заняття – не передбачено

практичні заняття – не передбачено

консультації – не передбачено

самостійна робота – 90 год.

Вимоги до баз практики. Відповідно до Положення про проведення практики студентів Київського національного лінгвістичного університету практика студентів Університету проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам освітньо-професійної програми. Базою практики можуть бути підприємства, організації чи установи різних галузей чи секторів освіти, науки, економіки, культури, державного управління чи будь-якої форми власності в місті Києві та інших регіонах України, які забезпечені висококваліфікованими кадрами, відповідають вимогам програми перекладацької практики для першого (бакалаврського) рівня і мають належні умови для її проведення. Орієнтовними базами проведення перекладацької практики є ТОВ МЦП «Майвік Солюшнс», ТОВ «КАПЕЛЛІНІ», ТОВ «Група Пегас», ПП «Азуріт-В», ПП «ДЕФТЕК Україна», ФОП Комар Л.В., та інші.

Мета Перекладацької практики з другої іноземної мови полягає у поглибленні і закріпленні теоретичних знань та формуванні у студентів професійних умінь та навичок перекладу з іноземної мови та на іноземну мову на базі отриманих теоретичних знань, а також виховання у студентів потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності у сфері своєї майбутньої спеціальності.

Проведення перекладацької практики має на меті поглибити знання, вміння та навички студентів:

- володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іноземною та українською мовами для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах;
- використання системних знань мови для аналізу та синтезу ідей, системних знань сучасних перекладознавчих студій, їх всебічного застосовування у перекладацькій діяльності на підприємстві;
- аналізу тексту оригіналу, застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення доперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентації тексту перекладу;
- ефективно і компетентно брати участь у різних формах ділової комунікації (листування, конференції, круглі столи, дискусії тощо).

Основні завдання (навчальні цілі) Перекладацької практики з другої іноземної мови тісно пов'язані з формуванням у студентів 1-го бакалаврського рівня інтегральної компетентності як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або подальшого навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічних, перекладознавчих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Також проходження **Перекладацької практики з другої іноземної мови** сприяє формуванню у студентів 1-го бакалаврського рівня таких загальних та фахових компетентностей:

ЗК 1. – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. – Здатність працювати в команді та автономно.

- ЗК 9.** – Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11. – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12. – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 13. – Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською і другою іноземною мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13. Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.

ФК 15. Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.

ФК 17. Володіння граматиною, лексикою і фонетикою другої іноземної мови на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).

ФК 18. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.

ФК 20. Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

ФК 22. Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Очікувані результати:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та/або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1.	Знати основні принципи і методи організації процесів перекладацької діяльності	Самостійна робота, пояснювально-ілюстративний,	Індивідуальне завдання, оформлення

1.2.	<i>Знати</i> граматичний функціональний лексичний матеріал загально-розмовних тем та спеціальних текстів в обсязі, передбаченому програмою	<i>репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий, дослідницький.</i>	<i>необхідної документації</i>
1.3.	<i>Знати</i> основні принципи реферування іншомовного тексту		
1.4.	<i>Знати</i> принципи складання основних ділових паперів, контрактів, листів протоколів згідно з міжнародними стандартами діловодства		
1.5.	<i>Володіти</i> необхідними знаннями для виконання типових професійних завдань, пов'язаних із забезпеченням усної та письмової комунікації в різних галузях перекладацької діяльності		
1.6.	<i>Знати</i> фахову терміносистему, кліше і лексику, що обслуговує стандартизовані тексти французькою мовою, та їхні українські еквіваленти		
2.1.	<i>Вміти</i> забезпечувати процес перекладацької діяльності відповідною навчально-методичною документацією та інноваційними проектами		
2.2.	<i>Вміти</i> виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації в різних галузях народного господарства, науки, техніки, культури шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною та державною мовами		
2.3.	<i>Вміти</i> визначати етичні наслідки перекладацької діяльності та її результатів		
2.4.	<i>Вміти</i> здійснювати переклад зрозумілою і чіткою мовою,		

	використовуючи відповідну термінологію		
3.1.	<i>Здатність</i> спілкуватися українською та французькою мовами як усно, так і письмово, відповідно до офіційного, публіцистичного та наукового тощо стилів		
3.2.	<i>Здатність</i> аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації		
4.1.	<i>Здатність</i> використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати		
4.2.	<i>Здатність</i> орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності		

Результати Перекладацької практики з другої іноземної мови базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньою програмою «Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки.

Співвідношення очікуваних результатів із програмними результатами забезпечення (необов'язково для вибірових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання з дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)														
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іспанською, другою	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+

іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.														
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, приборчниками різних політичних поглядів тощо.	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+				+		+	+	+			+	+	+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською, другою іноземною мовами.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		
ПРН 14. Використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.		+	+	+	+	+		+		+	+	+		
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+		+	+	+		+	+	+			+	+	
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+		
ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	+				+		+	+	+				+	+
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.				+	+		+	+	+				+	+
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної,		+	+	+	+	+		+		+	+			

акцентуаційної та стилістичної норм іспанської мови на рівні С1, другої іноземної мови на рівні В2 в усному та писемному мовленні у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими стандартами мовної освіти.														
ПРН 21. Уміти організувати професійну діяльність, ставити і вирішувати основні проблемні питання й виконувати завдання, самостійно визначати способи управління процесами пошуку й обробки інформації на основі одержаних прикладних знань, нести відповідальність за прийняті рішення, дотримуватися правил академічної доброчесності.	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 22. Використовувати концепції, напрями і методики наукової теорії, оперує основними лінгвістичними термінами в контексті загально гуманітарних, мовознавчих, порівняльно-історичних, типологічних і зіставних досліджень як теоретичної бази дослідницької і прикладної діяльності в галузі вітчизняного і зарубіжного мовознавства, літературознавства та перекладознавства.	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+
ПРН 24. Володіти прийомом адекватного перекладу; забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність в процесі перекладу з іспанської мови на українську та з української мови на іспанську для різних типів тексту.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	
ПРН 25. Вміти самостійно відбирати певні (експресивні, нейтральні, логічні) мовні і мовленнєві засоби (фонетичні, морфограматичні, лексичні, стилістичні, синтаксичні, прагматичні), які є оптимальними для реалізації комунікативного наміру та адекватними в соціально-функціональному плані ситуації спілкування (усна та писемна форми).		+	+	+	+	+		+		+	+	+		
ПРН 26. Визначати та застосовувати стратегії редагування окремих типів текстів у різних ситуаціях, контекстах та видах роботи українською, іспанською та другою іноземною мовами.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	
ПРН 27. Демонструвати системні знання усіх аспектів теорії перекладу і практики перекладу, основних проблем та етапів розвитку перекладознавства, загальних і часткових теорій перекладу, категорій і видів перекладу з іспанської та другої іноземної мов на українську та навпаки.		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	
ПРН 28. Сприймати україномовний та іншомовний текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо).		+			+	+		+		+	+			

Структура перекладацької практики з першої іноземної мови.

Етапи проходження перекладацької практики. Тематичний план занять.
Перекладацька практика проводиться відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад» у VII семестрі і складається з трьох етапів: організаційного, основного та завершального.

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль I									
Змістовий модуль 1. Перекладацька практика з першої іноземної мови									
1.	Організаційний етап: знайомство зі специфікою діяльності базового підприємства, матеріалами для перекладів.	4	-	-	4	-	-	-	-
2.	Основний етап: перекладацька практика на підприємстві. Письмовий переклад з іноземної мови на українську	42	-	-	42	-	-	-	-
	Основний етап: перекладацька практика на підприємстві. Письмовий переклад з української мови на іноземну	42	-	-	42	-	-	-	-
3.	Завершальний етап: підготовка і подання звітної документації	2	-	-	2	-	-	-	-
	Разом годин за модулем	90	-	-	90	-	-	-	-

Права студентів-практикантів

Студент може самостійно обрати місце проходження перекладацької практики. Студент має право проходити практику на таких базах лише за умови, що ці бази

відповідають встановленим вимогам програми до баз практик. Студент подає заяву та лист-запит від підприємства на розгляд адміністрації Університету.

Студент, проходячи перекладацьку практику, зобов'язаний:

- відвідати установчу конференцію керівників практики від Університету;
- ознайомитись з програмою практики, етапами її проходження, звітною документацією, критеріями оцінювання, вимогами допуску до заліку;
- своєчасно прибувати на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- щодня в хронологічному порядку детально відображати у розділі «Робочі записи» та в календарному графіку щоденника практики характер навчально-практичної активності, виконуваної роботи за кожен день практики з коротким аналізом і висновками;
- в розділі «Робочі записи. Зауваження керівника» отримувати коментарі, зауваження, побажання керівника-практики від підприємства, в обов'язковому порядку беручи їх до уваги у подальшому здійсненні перекладацької діяльності на підприємстві;
- отримати належним чином оформлений відгук керівника практики від бази практики;
- подати керівнику практики від кафедри звітні документи;
- скласти залік з практики.

Керівник практики від кафедри зобов'язаний:

- провести установчу конференцію відносно порядку проходження практики та ознайомити всіх студентів з їх правами та обов'язками під час проходження практики;
- повідомити мету та завдання на весь період практики;
- довести до відома студентів програму практики і ознайомити з графіком її проходження;
- повідомити студентів про систему звітності та критерії оцінки практики, про порядок підготовки звіту щодо проходження практики, про вимоги щодо оформлення всіх необхідних документів;
- здійснювати підсумковий контроль за проходженням перекладацької практики студентами у формі заліку;
- підсумувати результати проходження практики, сформулювати пропозиції щодо вдосконалення процесу проходження практики;

Керівник практики від підприємства зобов'язаний:

- забезпечити проведення інструктажу студентів з правил охорони праці, техніки безпеки, санітарних норм;
- ознайомити студентів із правилами внутрішнього розпорядку;
- здійснювати безпосереднє керівництво практикою;
- забезпечити облік виходів на роботу студентів як практикантів;
- контролювати роботу студентів і дотримання ними трудової дисципліни;
- інформувати керівника практики від кафедри про всі порушення студентами трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку та законодавства про працю;
- вносити зауваження в щоденник студента-практиканта;

- після закінчення практики на кожного студента-практиканта скласти відгук (ставлення до роботи, додержання трудової дисципліни, рівня теоретичної і практичної підготовки, набутих навичок і вмінь), в якій дає оцінку підготовленому практикантом звіту.

Система моніторингу перекладацької практики з боку кафедри і деканату факультету романської філології і перекладу:

- кафедра романської і новогрецької філології разом з деканатом факультету романської філології і перекладу організують проведення перекладацької практики, здійснюють оцінювання (за результатами практики) здобувачів вищої освіти, підбивають підсумки практики, розробляють і втілюють в життя заходи щодо підвищення ефективності перекладацької практики;
- проводять настановні і підсумкові конференції, інструктивні наради, семінари тощо для студентів-практикантів і керівників практики;
- готують зведені аналітичні звіти за результатами проведеної практики, подають їх керівникові навчальної і виробничої практики Університету;
- організують опитування студентів-практикантів, керівників практики щодо ефективності організації перекладацької практики з першої іноземної мови та шляхів підвищення її ефективності;
- забезпечують отримання і збереження звітної документації студентів-практикантів, керівників практики як складника портфоліо освітніх програм.

Зміст перекладацької практики з другої іноземної мови

Зміст перекладацької практики повинен відповідати вимогам освітньої програми підготовки фахівців. Перекладацька практика повинна включати письмовий переклад в галузі спеціальності з використанням необхідного лексико-граматичного мінімуму та певних методів перекладу. Використовуючи лексико-граматичний мінімум у галузі ділового співробітництва та іншомовні джерела, в умовах письмових ділових контактів із використанням прийомів і методів письмового спілкування та відповідних методів оформлення ділової документації студент повинен перекладати ділові листи, протоколи, відповідну документацію організації, контракти, рекламу тощо.

План та календарний графік проходження перекладацької практики складається керівником практики та студентом.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечується викладачами кафедри романської і новогрецької філології та перекладу і може здійснюватися у дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій.

Вимоги до перекладацької діяльності студента-практиканта:

Переклад спеціалізованих текстів з першої іноземної мови на державну / з державної мови на іноземну оцінюється згідно з основними вимогами до виконання письмового перекладу:

1) адекватність передання фактичної інформації – перевіряється, чи правильно перекладач зрозумів зміст вихідного тексту і наскільки коректно цей зміст викладено в похідному тексті; крім того, важливою є відсутність помилок у переданні немовної інформації (цифри, графіки тощо); наявність всього фактичного матеріалу (відсутність пропусків і скорочень);

2) дотримання перекладачем відповідного стилю – у тексті перекладу стильові особливості та загальний тон викладу матеріалу повинен відповідати особливостям цього стилю у тексті оригіналу;

3) лексична та граматична правильність тексту перекладу – ураховуються лексичні, граматичні та орфографічні помилки, зроблені у тексті перекладу.

Керівник практики від підприємства оцінює такі якості практиканта, як працездатність, комунікабельність, відповідальність, організованість, дотримання правил внутрішнього розпорядку підприємства тощо. За допомоги досвідчених перекладачів, які працюють на базі практики, визначається рівень професійних знань, умінь і навичок студента, які він виявив на практиці. Керівник практики від кафедри оцінює перекладацьку компетентність студента згідно з матеріалами, які той подає в результаті проходження практики, зокрема оцінивши якість укладання словника спеціалізованих термінів і виконання контрольного перекладу загальним обсягом не менше 40 000 знаків або 24 сторінок (Кегель – 14 Times New Roman), та, у разі потреби з'ясування спірних питань або підозри на недотримання правил академічної доброчесності, після співбесіди зі студентом.

Під час проходження практики студент-практикант веде:

- *щоденник* перекладацької практики і отримує зауваження керівника практики від підприємства;
- *словник* спеціалізованих термінів (100 лексичних одиниць);
- здійснює перекладацьку діяльність з відповідальністю та в повному обсязі на базі проходження практики.

Контроль результатів діяльності студентів-практикантів

Порядок підбиття підсумків перекладацької практики.

Після завершення терміну проходження практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуальних завдань. Студент, який не виконав програму перекладацької практики та/або не склав залік у визначені терміни без поважних причин, відраховується з університету.

Контроль результатів проходження перекладацької практики здійснюється у формі *підсумкового семестрового* контролю (заліку), який може проходити дистанційно з використанням ІТ-технологій у режимі відеоконференції. Вимоги до складання й оформлення звітної документації про проходження перекладацької практики залишаються чинними для обох форматів (онлайн/офлайн) перекладацької практики.

Оцінювання перекладацької практики здійснюється на основі звітної документації про проходження перекладацької практики, яка подається студентом не пізніше останнього дня практики. Несвоєчасна подача звітної документації негативно впливає на її оцінювання і є підставою для зниження підсумкової оцінки.

Вимоги до складання й оформлення звітної документації про проходження перекладацької практики

За результатами перекладацької практики студент подає керівнику практики від університету таку звітну документацію:

- *щоденник* перекладацької практики з *відгуком і оцінкою* керівника практики від підприємства;
- *звіт* про проходження перекладацької практики (у довільній формі);

- **переклади** спеціалізованих текстів з першої іноземної мови на українську мову та з української мови на першу іноземну загальним обсягом не менше 40 000 знаків або 24 сторінок (Кегель – 14 Times New Roman).

- **словник** (додаток до перекладів) спеціалізованих термінів (100 лексичних одиниць);

Звітна документація подається у друкованому вигляді, з необхідними підписами і печатками. Оцінка за документацію виставляється згідно з правильністю, повнотою, грамотністю її оформлення (згідно з вимогами) та своєчасністю подання керівникові.

1. Щоденник перекладацької практики має містити відомості про виконання студентами-практикантами щоденних завдань від бази практики. У щоденнику перекладацької практики вказується:

- діяльність, що здійснювалася студентом під час проходження перекладацької практики (необхідно вказати тип перекладу, що виконувався, типи документації, що їх було перекладено, кількісні показники – кількість перекладених документів).

- перекладацькі прийоми, що їх використовував студент для перекладу. - професійні вміння і навички, що здобув або вдосконалив студент під час перекладацької практики (назвати).

- перелік словників і довідкової літератури, що її було використано під час перекладу, перелік опрацьованої додаткової літератури, яка була використана під час перекладацької практики, її доцільність (назва роботи).

- труднощі, з якими зіткнувся студент в процесі проходження перекладацької практики (труднощі мовного і мовленнєвого характеру, робота з довідковою літературою і Інтернет-ресурсами).

В кінці кожного тижня перекладацької діяльності студент-практикант подає щоденник керівнику практики від підприємства для зазначення зауважень, побажань тощо. Керівник практики від підприємства ставить свій підпис та печатку.

2. Відгук керівника практики від підприємства, який містить характеристику і оцінку перекладацької діяльності студента-практиканта, побажання і рекомендації щодо поліпшення підготовки до перекладацької практики, також підписується керівником практики від підприємства та завіряється печаткою.

3. Звіт про проходження перекладацької практики пишеться у довільній формі. Звіт про проходження перекладацької практики має містити відомості про виконання студентами-практикантами усіх розділів програми практики у відповідності до індивідуального плану та бути оціненим безпосередньо викладачем-керівником практики.

У звіті про проходження перекладацької практики вказується:

- діяльність, що здійснювалася студентом під час проходження перекладацької практики (необхідно вказати тип перекладу, що виконувався, типи документації, що їх було перекладено, кількісні показники – кількість перекладених документів).

- перекладацькі прийоми, що їх використовував студент для перекладу.

- професійні вміння і навички, що здобув або вдосконалив студент під час перекладацької практики (назвати).

- перелік словників і довідкової літератури, що її було використано під час перекладу, перелік опрацьованої додаткової літератури, яка була використана під час перекладацької практики, її доцільність (назва роботи).

- труднощі, з якими зіткнувся студент в процесі проходження перекладацької практики (труднощі мовного і мовленнєвого характеру, робота з довідковою літературою і Інтернет-ресурсами).

- побажання і рекомендації щодо поліпшення підготовки до перекладацької практики.

Загальними вимогами до викладення матеріалу звіту про проходження перекладацької практики є чіткість побудови, логічна послідовність, конкретність у викладенні труднощів та результатів роботи, обґрунтування рекомендацій. Обсяг звіту не повинен перевищувати 3-4 сторінок.

4. Письмовий переклад текстових матеріалів різної складності з першої іноземної мови на українську мову та з української мови на першу іноземну мову (загальний обсяг не менше 40 000 знаків або 24 сторінок (Кегель – 14 Times New Roman)).

5. Висновок керівника практики про роботу студента – заповнюється керівником практики від кафедри. Висновок керівника практики повинен містити висновки щодо виконання графіка проходження практики, оцінку вмінь та навичок письмового перекладу з першої іноземної мови на державну мову та правильного використання термінів в перекладі, навички ділового листування тощо. Керівник також оцінює доцільність використання перекладацьких засобів та вміння послуговуватися довідковою літературою.

Звітна документація повинна бути надрукований на стандартних аркушах паперу А 4. Параметри сторінки: верхнє і нижнє поле – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм. Кегель – 14 Times New Roman. звичайний, інтервал між рядками – 1,5, абзацу – 1,25, вирівнювання – по ширині. Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті без крапки наприкінці. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок. Номер сторінок на титульному аркуші не проставляють. Нумерація сторінок починається з другої сторінки.

Подані матеріали	Критерії оцінювання	Оцінка в балах
Письмовий переклад текстових матеріалів різної складності з іноземної мови на українську обсягом не менше 20 000 знаків або 12 сторінок (Кегель – 14 Times New Roman)	Текст перекладу не потребує редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; відсутністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти; помилки, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; помилки, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.	36-45

	<p>Текст перекладу в цілому не потребує редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; відсутністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; помилки, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту. Наявні незначні помилки, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць; а також незначні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>26-35</p>
	<p>Текст перекладу потребує незначного редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується коректним і доцільним використанням термінології, нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; відсутністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти; але наявні до трьох помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; до трьох помилок, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, до трьох зловживань іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також незначні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>17-25</p>
	<p>Текст перекладу потребує певного редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується в цілому коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; наявністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти; але наявні до п'яти помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; до п'яти помилок, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, до трьох зловживань іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також певні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>9-16</p>

	<p>Текст перекладу потребує значного редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується недостатньо коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; неповною лексичною адекватністю та відповідністю термінології; наявністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу наявні неперекладені фрагменти; від п'яти до дев'яти помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; помилки, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також значні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>1-8</p>
	<p>Текст перекладу виконано некоректно на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується неадекватним і недоцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною неадекватністю та невідповідністю термінології; наявністю значної кількості правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу наявні неперекладені фрагменти; значна кількість помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; від десяти помилок, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також неприпустимі порушення обов'язкових норм мови перекладу, які свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу</p>	<p>0</p>
<p>Письмовий переклад українського тексту іноземною мовою обсягом не менше 20 000 знаків або 12 сторінок (Кегель – 14 Times New Roman)</p>	<p>Текст перекладу не потребує редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; відсутністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти; помилки, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; помилки, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>36-45</p>

	<p>Текст перекладу в цілому не потребує редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; відсутністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; помилки, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту. Наявні незначні помилки, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць; а також незначні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>26-35</p>
	<p>Текст перекладу потребує незначного редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується коректним і доцільним використанням термінології, нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; відсутністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти; але наявні до трьох помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; до трьох помилок, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, до трьох зловживань іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також незначні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>17-25</p>
	<p>Текст перекладу потребує певного редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується в цілому коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною адекватністю та відповідністю термінології; наявністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу відсутні неперекладені фрагменти; але наявні до п'яти помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; до п'яти помилок, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, до трьох зловживань іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також певні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що не впливають на еквівалентність перекладу, але свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.</p>	<p>9-16</p>

	Текст перекладу потребує значного редагування на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується недостатньо коректним і доцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; неповною лексичною адекватністю та відповідністю термінології; наявністю правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу наявні неперекладені фрагменти; від п'яти до дев'яти помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; помилки, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також значні порушення обов'язкових норм мови перекладу, що свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу.	1-8
	Текст перекладу виконано некоректно на лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях і характеризується неадекватним і недоцільним використанням нормативних зворотів мовлення та кліше, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; лексичною неадекватністю та невідповідністю термінології; наявністю значної кількості правописних, граматичних та пунктуаційних помилок. У тексті перекладу наявні неперекладені фрагменти; значна кількість помилок, які призводять до викривлення, неточної передачі або спотворення змісту; від десяти помилок, які знижують якість тексту перекладу внаслідок відхилення від стилістичних норм мови перекладу та використання маловживаних у даному типі текстів одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями або жаргонізмами; а також неприпустимі порушення обов'язкових норм мови перекладу, які свідчать про недостатнє володіння перекладачем мовою перекладу або невміння подолати вплив мови оригіналу	0
Звіт про проходження перекладацької практики	звіт поданий вчасно та оформлений з дотриманням усіх вимог	10
	звіт оформлений з дотриманням усіх вимог, але поданий з запізненням	9
	звіт поданий вчасно, але оформлений з помилками	5-8
	звіт оформлений з помилками та поданий з запізненням	1-4
	звіт не подано	0

При визначенні підсумкового рейтингового балу за перекладацьку практику враховується рівень виконаних студентом перекладів, правильність і своєчасність подання необхідної звітної документації. Подання документації з порушенням встановлених термінів впливає на оцінку. У випадку хвороби та за інших обставин, які перешкоджають проходженню практики, студент має право пройти практику повторно, але без відриву від навчання.

Після завершення практики і подачі студентами документів деканат визначає термін заліку, проведення якого допускається дистанційно у режимі відео конференції із використанням ІТ-технологій із можливим використанням платформ для дистанційного навчання, під час якого керівник-методист заслуховує кожного студента, проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти, виставляє студентів підсумкову оцінку за перекладацьку практику.

Відмітка про залік «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Студенти, які за підсумками оцінювання результатів перекладацької практики мають рейтинговий бал **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають рейтинговий бал **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його рейтинговий бал за перекладацьку практику.

Порядок проведення заліку

Форми контролю: - письмове виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається у письмовій формі з можливістю його проведення онлайн із використанням ІТ-технологій. Оцінювання завдань здійснюється в 4-бальній системі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). На заліку студент має виконати такі **завдання**:

Види завдань	Критерії оцінювання	Оцінка в балах
Письмовий переклад з іноземної на українську економічних, науково-технічних, суспільно-політичних текстів зі швидкістю 1800-2000 друкованих знаків за 1/2 години.	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).	«відмінно» («5»)
	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні)..	«добре» («4»)
	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає не більше 7-10 помилок (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)..	«задовільно» («3»)
	Студент демонструє відсутність умінь перекладу запропонованого тексту, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.	«незадовільно» («2»)
Письмовий переклад з української мови на іноземну	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).	«відмінно» («5»)

текстів такого ж типу зі швидкістю 1400-1700 друкованих знаків за 1/2 години.	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні)..	«добре» («4»)
	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає не більше 7-10 помилок (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)..	«задовільно» («3»)
	Студент демонструє відсутність умінь перекладу запропонованого тексту, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.	«незадовільно» («2»)

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за два завдання, округленому до цілого числа.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за виконання завдань становить не менше трьох балів.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за виконання завдань становить менше трьох балів.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100
Добре	B	82-89
	C	75-81
Задовільно	D	66-74
	E	60-65
Незадовільно	FX	0-59

} зараховано

} не зараховано

Підбиття підсумків перекладацької практики

1. Відповідальний керівник за практику від кафедри складає звіт про проходження перекладацької практики студентами і подає його керівникові перекладацької практики факультету.

2. Підведення підсумків перекладацької практики реалізується у проведенні заключних конференцій або круглих столів на факультеті. Підсумкова оцінка за перекладацьку практику вноситься в екзаменаційну відомість і залікову книжку студента. Студент, який не виконав програму перекладацької практики і одержав оцінку «незадовільно» відраховується з університету.

3. Після проведення заліку, керівники практики аналізують звіти студентів, які завершили практику, щодо її проходження та результатів і доповідають на засіданні кафедри романської і новогрецької філології та перекладу про результати практики та

висновки звітування, виносять на розгляд кафедри пропозиції щодо вдосконалення проведення практики.

4. Затверджені на засіданні кафедри звіти керівників, результати практики, висновки та пропозиції керівників оприлюднюються на офіційному сайті кафедри романської і новогрецької філології та перекладу протягом п'ятьох робочих днів.

5. Завершальним етапом підведення підсумків перекладацької практики є розгляд цього питання на засіданні Вченої Ради факультету, дата якої визначається в її плані роботи.

6. Підведення підсумків перекладацької практики може здійснюватися у дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій.

Рекомендовані джерела Основні (базові)

1. Амеліна С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр учбової літератури
2. Білозерська Л. П., Вознесенко Н. В., Радецька С. В. (2010). *Термінологія та переклад*. Вінниця: Нова книга.
3. Гула Є.А. (2005). *Редагування як один з головних чинників якісного перекладу*. – Київ: Асоціація перекладачів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uta.org.ua/data/loads/Gula.pdf>
4. Плотницька І.М. (2008). *Ділова українська мова*. К.: Центр учбової літератури.
5. Шевчук С. В., Клименко І. В. (2010). *Українська мова за професійним спрямуванням*. К.: Алерта.
6. Максимов, С.Є. (2001). *Перекладацький аналіз тексту (англійська та українська мови)*. К.: Вид. центр КНЛУ.
7. Федорова, Л.О. (1999). *Аспектний переклад. Французька та українська мови* К.
8. Чередниченко, О.І. (1995). *Теорія і практика перекладу. Французька мова : Підручник для студ. Ін-тів і фак. іноземних мов*. К.: Либідь.

Додаткові

1. Антонюк С.М., Бурковська Л.Д. (2008). *Переклад юридичної, економічної та соціально-політичної літератури*. Хмельницький: ХНУ.
2. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. (2004). *Міжнародні організації. Читанка*. Вінниця: Нова книга
3. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр навчальної літератури
4. Багмут Й.А. (2005). *Проблеми перекладу суспільно – політичної літератури українською мовою*. К.: НД.
5. Бондарчук Л.І. (2008). *Культура ділового мовлення*. Житомир: ПП «Рута», в-во «Волинь».
6. Бондаренко Є.В. (2006). *Документація у зовнішній економіці: листування та контракти*. Х.: Торсінг Плюс.
7. Головін В.М. (2005). *Переклад економічної термінології*. К.: Наука.
8. Збірка договорів Ради Європи. Українська версія. (2000). К.: Парламентське вид-во.
9. Зорівчак, Р.П. (1989). *Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози)*. Львів : Вид-во при Львів. держ. Ун-ті.

10. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга.
11. Карабан В.І. (2004). *Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми*. Вінниця: Нова книга.
12. Карабан В. І., Черноватий Л. М. (2010). *Переклад англомовної економічної літератури*. Вінниця: Нова книга.
13. Копильна О. М. (2019). *Практика реферативного перекладу*. К.: Ліра-К.
14. Колодій Б. М. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування*. К.: Центр навчальної літератури.
15. Набережна Т. Е. (2019). *Переклад у банківській галузі*. К.: Центр навчальної літератури
16. Пеєтр Тороп (2015). *Тотальний переклад*. Вінниця: Нова книга.
17. Ребрій О. В. (2020). *Основи перекладацького скоропису*. Вінниця: Нова книга.
18. Сергєєва О. В. (2013). Особливості перекладу економічних текстів. *Тексти і завдання для розвитку навичок перекладу для студентів напряму підготовки «Філологія. Переклад»: метод. вказівки для студ. 5-го курсу*. Хмельницький: ХНУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://msn.tup.km.ua>.
19. Циткіна Ф.О. (2003). *Термінологія й переклад*. Львів: ВЛІ, 2003.
20. Черноватий Л. М. (2017). *Переклад англомовної юридичної літератури*. Вінниця: Нова книга.
21. Чередниченко, О.І. (2007). *Про мову та переклад*. К. : Либідь.
22. Cary, E. (1956). *La traduction dans le monde moderne*. Genève : Georg et Cie.
23. Cordonnier, J-L. (1995). *Traduction et culture*. Paris : Hatier-Didier.
24. Hurtado Albir A. (1990). *La Notion de fidélité en traduction*. Paris : Didier Érudition.
25. Ladmiral, J.- R. (1974). *Traduire : théorèmes pour la traduction* Paris : Payot.
26. Lederer, M. (1994). *La traduction d'aujourd'hui : Le modèle interprétatif*. Paris : Hachette.
27. Mounin, G. (1976). *Linguistique et traduction*. Bruxelles.
28. Mounin, G. (1976). *Les problèmes théoriques de la traduction*. Paris : Gallimard.
29. Seleskovitch, D. (2001). *Interpréter pour traduire. (4° édition)*. Paris : Didier.

Інтернет-ресурси:

Електронні підручники

- <http://www.free-books.me/uchebniki/foreignlang/francois/>
- <http://www.studyfrench.ru/support/manual/>
- <http://www.hachettebookgroup.com>
- <http://www.editionsdidier.com>
- <http://www.cle-inter.com>
- <http://www.linguist.com.ua>

Бібліотеки

- <http://www.nbuv.gov.ua>
- <http://www.numeriques.cfwb.be>
- http://www.ec.europa.eu/libraries/index_fr.htm
- <http://www.bnf.fr>

- <http://www.bnu.fr>
- <http://www.bibliotheque.sorbonne.fr>
- <http://www.dbu.univ-paris3.fr>
- <http://www.bibliotheque.isit-paris.fr>
- <http://www.u-grenoble3.fr>
- <http://www.bu.u-picardie.fr>
- <http://www.biu-montpellier.fr>
- <http://www.sicd.u-strasbg.fr/bibs/>
- <http://www.ville-ge.ch/bge>
- <http://www.bib.umontreal.ca>
- <http://www.bib.ulb.ac.be>
- <http://www.rsl.ru>

Он-лайн словники

- <http://www.lexilogos.com>
- <http://www.les-dictionnaires.com>
- <http://www.dictionnaire.reverso.net>
- <http://www.dictionnaire.babylon.com>
- http://www.dglflf.culture.gouv.fr/.../ressources_dico
- <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais>

**ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТАЦІЇ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА І КЕРІВНИКІВ
ПРАКТИКИ**

ЗВІТ

Студента/студентки групи _____, факультету романської філології і перекладу
П.І.П. _____

що проходив/проходила перекладацьку практику з _____
мови на базі _____

з _____ 20__ р. до _____ 20__ р.

Керівник-методист _____

У звіті про проходження перекладацької практики вказується, на якому підприємстві або фірмі студент проходив практику, в якому відділі та на якій посаді.

Студент повинен включити до звіту наступні пункти:

1. Стислий опис підприємства або фірми, де студент проходив практику.
2. Напрямки діяльності відділу, в якому студент проходив перекладацьку практику.
3. Діяльність, що здійснювалася студентом під час проходження перекладацької практики (необхідно вказати тип перекладу, що виконувався, типи документації, що їх було перекладено, кількісні показники – кількість перекладених документів).
4. Професійні вміння і навички, що здобув або вдосконалив студент під час перекладацької практики (назвати).
5. Труднощі, з якими зіткнувся студент в процесі проходження перекладацької практики (труднощі мовного і мовленнєвого характеру, робота з довідковою літературою і Інтернет-ресурсами).

(зразок оформлення титульного листа пакету звітної документації)

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра романської і новогрецької філології та перекладу**

**МАТЕРІАЛИ З ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
з другої іноземної мови
(французької)**

Студента/студентки групи № _____
факультету романської філології і перекладу

Керівник практики:
кандидат філологічних наук,
доцент Залєснова О. В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ-2023

Щоденник перекладацької практики

(титульна сторінка)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра романської і новогрецької філології та перекладу

ЩОДЕННИК

студента з перекладацької практики

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Факультет _____

Спеціальність _____

Курс _____ Група _____

Київ

2023

Щоденник перекладацької практики
(розпорядження)

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Студент

/прізвище, ім'я, по батькові/

Згідно з договором (гарантійного листа) № _____

від "___" _____ 20__ р. направляється на _____

для проходження практики

з "___" _____ 20__ р. до "___" _____ 20__ р.

Керівником практики від КНЛУ призначено

прізвище, ім'я та по батькові/

/посада,

Щоденник перекладацької практики
(робоча сторінка)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№	Зміст	Термін виконання
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

З планом ознайомлений

/підпис керівника від підприємства/

" ____ " _____ 20__ р.

Практика оцінена на " _____ "

Підпис керівника _____ " ____ " _____ 20__р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет романської філології і перекладу

Кафедра романських мов

**ПРОГРАМА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ З
ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(іспанської)**

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – італійська

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Італійська мова та література, друга іноземна
мова, переклад

Форма здобуття освіти – денна

Курс (рік навчання) – IV курс,

2023/2024 н.р.

Кількість кредитів – 3

Форма підсумкового контролю – залік

Програма перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської) для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія, за спеціалізацією 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська, за освітньо-професійною програмою: Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад. Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський).

Розробники:

Шевченко А.С., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романських мов

Рецензенти:

Станіслав О.В. – доктор філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри романських мов та інтерлінгвістики Волинського національного університету імені Лесі Українки.;

Глебов Ю.В. – директор бюро перекладів Glebov;

Литвин В. – випускниця освітньо-професійної програми Французька мова і література, друга іноземна мова, переклад (2018-2022 рр.)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Куранда В.В., кандидат філологічних наук, доцент

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри романських мов «.....» 2023 р.,
протокол №

Завідувач кафедри

(підпис)

Віра РУБАН

(прізвище та ініціали)

Програму затверджено на засіданні вченої ради факультету романської філології і перекладу «.....» 2023 р., протокол №

Декан факультету

(підпис)

Катерина ЄСИПОВИЧ

(прізвище та ініціали)

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету, протокол № «.....».....2023 р.

Голова вченої ради університету

(підпис)

Роман ВАСЬКО

(прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка

Перекладацька практика студентів з другої іноземної мови (іспанської) є важливим компонентом професійної підготовки майбутнього перекладача. Перекладацька практика передбачає набуття навичок практичного використання перекладацьких засобів для письмового/усного перекладу з іноземної та на іноземну мову. Особлива увага приділяється виробленню практичних умінь у сфері перекладацької діяльності в діловому спілкуванні іноземною мовою. Для забезпечення якісної професійної підготовки перекладацька практика студентів проходить в умовах, максимально наближених до умов їхньої майбутньої професійної діяльності.

Передумовою для проходження практики є оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними та практичними дисциплінами перекладацького і філологічного циклу, тобто здобувачі мають:

- *знати* предметну область перекладознавства і розуміти сферу професійної діяльності;
- *вміти*
 - спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
 - спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово;
 - абстрактно мислити, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та систематизувати;
 - працювати в команді й автономно;
- *володіти навичками*
 - граматики, лексики і фонетики іспанської мови на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Estudio Europeo de competencia lingüística: estudio, enseñanza y evaluación (EECL));
 - використання інформаційних і комунікаційних технологій, інноваційних методів;
 - застосовування знання у практичних ситуаціях.

Опис перекладацької практики: загальний обсяг – 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – 0 год., семінарські заняття – 0 год., практичні, заняття – 0 год., консультації – 0 год., самостійна робота – 90 год.

Вимоги до баз практики. Практика студентів Університету проводиться на базах, які здатні забезпечити практикантів безпечними умовами праці та належне виконання ними цієї програми. Базою практики можуть бути підприємства, організації чи установи різних галузей чи секторів освіти, науки, економіки, культури, державного управління чи будь-якої форми власності в місті Києві, які забезпечені висококваліфікованими кадрами і мають належні умови для її проведення. Орієнтовними базами проведення перекладацької практики є Бюро перекладів «Лінгво Україна», Бюро перекладів «Антей», ТОВ «Ідеал Інтернешнл», Бюро перекладів «Еллен», Бюро перекладів «Аккордо Україна», бюро перекладів «МАКСВОРД» та інші.

Мета перекладацької практики з другої іноземної мови

Метою перекладацької практики з другої іноземної мови є закріплення знань і умінь студентів, отриманих під час вивчення теоретичних і практичних перекладацьких дисциплін, формування у студентів професійних умінь та навичок перекладу з іноземної та на іноземну мову, а також потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності у сфері своєї майбутньої спеціальності.

Проведення перекладацької практики має на меті поглибити знання, вміння та навички студентів:

- володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іноземною та українською мовами для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах;
- використання системних знань мови для аналізу та синтезу ідей, системних знань сучасних перекладознавчих студій, їх всебічного застосовування у перекладацькій діяльності на підприємстві;
- аналізу тексту оригіналу, застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення доперекладацького аналізу тексту; обрання правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентації тексту перекладу;
- ефективно і компетентно брати участь у різних формах ділової комунікації (листування, конференції, круглі столи, дискусії тощо).

Основні завдання (навчальні цілі) перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської) пов'язані з формуванням у студентів *інтегральної компетентності* як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або подальшого навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічних, перекладознавчих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Крім того, перекладацька практика з другої іноземної мови (іспанської) сприяє розвитку і вдосконаленню таких загальних та фахових компетентностей:

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахових компетентностей (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати італійську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та італійською і другою іноземною мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.

ФК 15. Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.

ФК 17. Володіння граматиною, лексикою і фонетикою другої іноземної мови на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).

ФК 18. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами італійської мови, другої іноземної та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.

ФК 19. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 20. Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

ФК 22. Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Програмні результати перекладацької практики з другої іноземної мови:

Код	Результат практичної підготовки (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)
1.1	Знати прийоми адекватного перекладу; забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність в процесі перекладу з іноземної мови на українську та з української мови на іноземну для різних типів тексту.
1.2	Знати, яким чином застосовувати основні вміння та навички іноземних мов, що вивчаються в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі соціальних та професійних контекстів.
2.1	Уміти інтерпретувати мовні акти та кваліфіковано здійснювати переклад з урахуванням особливостей текстів різних жанрів.
2.2	Вміти користуватися інформаційними ресурсами і комунікаційними технологіями у професійній діяльності з дотриманням академічної доброчесності.
3.1	Обирати оптимальні мовні і мовленнєві засоби для реалізації комунікативного наміру відповідно до ситуації спілкування (усна та писемна форми) та під час перекладацької діяльності.
3.2	Самостійно обирати як перекладацькі, так і комунікативні стратегії й тактики для забезпечення взаєморозуміння у виробничих умовах у ситуаціях усного і письмового перекладу.
4.1	Ухвалювати самостійні рішення в реальних умовах професійної перекладацької діяльності та нести за них відповідальність.
4.2	Вчасно і в повному обсязі подати керівникові звітну документацію.

Співвідношення програмних результатів перекладацької практики з програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва) / Результати навчання з дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та італійською, другою іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+		+		+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.				+		+	+	+
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.		+	+		+	+	+	
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+		+	+		+	+	+
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+		+			+
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та італійською, другою іноземною мовами.	+	+	+		+			+

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+		+	+		+	+	
ПРН 14. Використовувати італійську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+	+	+		+	+		+
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів.	+	+			+	+	+	
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання	+		+	+	+		+	+
ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.		+		+		+	+	+
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм італійської мови на рівні С1, другої іноземної мови на рівні В2 в усному та писемному мовленні у широкому спектрі контекстів і	+	+	+	+	+	+	+	+

соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими стандартами мовної освіти.								
ПРН 21. Уміти організувати професійну діяльність, ставити і вирішувати основні проблемні питання й виконувати завдання, самостійно визначати способи управління процесами пошуку й обробки інформації на основі одержаних прикладних знань, нести відповідальність за прийняті рішення, дотримуватися правил академічної доброчесності.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 25. Вміти самостійно відбирати певні (експресивні, нейтральні, логічні) мовні і мовленнєві засоби (фонетичні, морфо-граматичні, лексичні, стилістичні, синтаксичні, прагматичні), які є оптимальними для реалізації комунікативного наміру та адекватними в соціально-функціональному плані ситуації спілкування (усна та писемна форми).	+	+	+	+	+	+		
ПРН 26. Визначати та застосовувати стратегії редагування окремих типів текстів у різних ситуаціях, контекстах та видах роботи українською, італійською та другою іноземною мовами.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 27. Демонструвати системні знання усіх аспектів теорії перекладу і практики перекладу, основних проблем та етапів розвитку перекладознавства, загальних і часткових теорій перекладу, категорій і видів перекладу з італійської та другої іноземної мов на українську та навпаки.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 28. Сприймати україномовний та іншомовний тексти на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо).	+	+	+	+	+	+	+	

Структура перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської)

Етапи проходження перекладацької практики. Тематичний план занять.

Перекладацька практика проводиться відповідно до навчального плану підготовки студентів-перекладачів освітньої-професійної програми Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад у 2 семестрі (лютий) поточного навчального року і складається з трьох етапів: організаційного, основного та завершального.

№ з/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1									
Перекладацька практика з другої іноземної мови									
1.	Організаційний етап: ознайомлення зі специфікою діяльності базового підприємства, матеріалами для перекладів	4	-	-	4	-	-	-	-
2.	Основний етап: перекладацька практика на підприємстві	84	-	-	84	-	-	-	-
3.	Завершальний етап: підготовка і подання звітної документації	2	-	-	2	-	-	-	-
	Усього годин за модулем:	90	-	-	90	-	-	-	-

Права студентів-практикантів

Студент може самостійно обрати базу для проходження перекладацької практики, проте він має право проходити практику на такій базі лише за умови, що вона здатна забезпечити виконання ним практики. У такому разі студент подає заяву до деканату з проханням надати йому змогу проходити практику на певній базі та короткостроковий договір від підприємства на розгляд адміністрації Університету.

Студент, проходячи перекладацьку практику, зобов'язаний:

- відвідати настановну конференцію керівників практики від Університету;
- ознайомитись з програмою практики, етапами її проходження, звітною документацією, критеріями оцінювання, вимогами допуску до заліку;
- своєчасно прибувати на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників (мінімальний щотижневий обсяг для письмового

перекладу – 10000 друкованих знаків, максимальний – 15000);

- вивчити правила охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та суворо їх дотримуватись;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- щодня в хронологічному порядку детально відображати у розділі «Робочі записи» та в календарному графіку щоденника практики характер навчально-практичної активності, виконуваної роботи за кожен день практики з коротким аналізом і висновками;
- в розділі «Робочі записи. Зауваження керівника» отримувати коментарі, зауваження, побажання керівника-практики від підприємства, в обов'язковому порядку беручи їх до уваги у подальшому здійсненні перекладацької діяльності на підприємстві;
- отримати належним чином оформлений відгук керівника практики від бази практики;
- подати керівнику практики від кафедри звітні документи;
- скласти залік з практики.

Керівник практики від кафедри зобов'язаний:

- провести настановну конференцію відносно порядку проходження практики та ознайомити всіх студентів з їх правами та обов'язками під час проходження практики;
- повідомити мету та завдання на весь період практики;
- довести до відома студентів програму практики і ознайомити з графіком її проходження;
- повідомити студентів про систему звітності та критерії оцінювання практики, про порядок підготовки звіту щодо проходження практики, про вимоги щодо оформлення всіх необхідних документів;
- здійснювати підсумковий контроль за проходженням перекладацької практики студентами у формі заліку;
- підсумувати результати проходження практики, сформулювати пропозиції щодо вдосконалення процесу проходження практики;

Керівник практики від бази практики зобов'язаний:

- забезпечити проведення інструктажу студентів з правил охорони праці, техніки безпеки, санітарних норм;
- ознайомити студентів із правилами внутрішнього розпорядку;
- здійснювати безпосереднє керівництво практикою;
- забезпечити облік виходів на роботу студентів як практикантів;
- контролювати роботу студентів і дотримання ними трудової дисципліни;
- інформувати керівника практики від кафедри про всі порушення студентами трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку та законодавства про працю;
- вносити зауваження в щоденник студента-практиканта;
- після закінчення практики скласти відгук про кожного студента-практиканта (ставлення до роботи, дотримання трудової дисципліни, рівня теоретичної і практичної підготовки, набутих навичок і вмінь), у якому дати

оцінку підготовленому практикантом звіту.

Система моніторингу перекладацької практики з боку кафедри і деканату факультету романської філології і перекладу:

- кафедра романських мов разом з деканатом факультету романської філології і перекладу організують проведення перекладацької практики, здійснюють оцінювання (за результатами практики) здобувачів вищої освіти, підбивають підсумки практики, розробляють і втілюють в життя заходи щодо підвищення ефективності перекладацької практики;
- проводять настановні і підсумкові конференції, інструктивні наради, семінари тощо для студентів-практикантів і керівників практики;
- готують зведені аналітичні звіти за результатами проведеної практики, подають їх керівникові навчальної і виробничої практики Університету;
- організують опитування студентів-практикантів, керівників практики щодо ефективності організації перекладацької практики з другої іноземної мови та шляхів підвищення її ефективності;
- забезпечують отримання і збереження звітної документації студентів-практикантів, керівників практики як складника портфоліо освітніх програм.

Зміст перекладацької практики з другої іноземної мови

Відповідно до мети і завдань перекладацької практики з другої іноземної мови студенти-практиканти виконують письмові переклади спеціалізованих текстів (науково-технічних, комерційних тощо) з іноземної або на іноземну мову, використовуючи різноманітні інформаційні джерела (друковані та електронні словники, енциклопедії, ресурси мережі Інтернет) та комп'ютерні програми перекладацької пам'яті. Усний переклад здійснюється під час ділових зустрічей, переговорів, екскурсій, семінарів, майстер-класів тощо.

Вимоги до перекладацької діяльності студента-практиканта:

Переклад спеціалізованих текстів з іноземної мови (іспанської) на державну / з державної мови на іноземну оцінюється згідно з основними вимогами до виконання письмового перекладу:

- 1) адекватність передання фактичної інформації – перевіряється, чи правильно перекладач зрозумів зміст вихідного тексту і наскільки коректно цей зміст викладено в похідному тексті; крім того, важливою є відсутність помилок у переданні немовної інформації (цифри, графіки тощо); наявність усього фактичного матеріалу (відсутність пропусків і скорочень);
- 2) дотримання перекладачем відповідного стилю – у тексті перекладу стильові особливості та загальний тон викладу матеріалу повинен відповідати особливостям цього стилю у тексті оригіналу;
- 3) лексична та граматична правильність тексту перекладу – ураховуються лексичні, граматичні та орфографічні помилки, зроблені у тексті перекладу.

Керівник практики від підприємства оцінює такі якості практиканта, як працездатність, комунікабельність, відповідальність, організованість, дотримання правил внутрішнього розпорядку підприємства тощо. За допомоги

досвідчених перекладачів, які працюють на базі практики, визначається рівень професійних знань, умінь і навичок студента, які він виявив на практиці.

Мінімальний щотижневий обсяг матеріалів для письмового перекладу – 10000 знаків, максимальний – 15000.

Керівник практики від кафедри оцінює перекладацьку компетентність студента згідно з матеріалами, які той подає в результаті проходження практики, зокрема оцінивши якість укладання словника спеціалізованих термінів і виконання контрольного перекладу обсягом не менше 5 000 знаків, та, у разі потреби з'ясування спірних питань або підозри на недотримання правил академічної доброчесності, після співбесіди зі студентом.

Під час проходження практики студент-практикант веде *щоденник* перекладацької практики і раз на тиждень подає його на перевірку керівникові практики від підприємства, щоб отримати від нього зауваження, поради; укладає *словник* спеціалізованих термінів (100 лексичних одиниць) та здійснює перекладацьку діяльність відповідально і в повному обсязі на базі проходження практики.

За результатами перекладацької практики студент подає керівнику практики від університету таку звітну документацію:

- *щоденник* перекладацької практики з висновком керівника практики від підприємства;
- *звіт* про проходження перекладацької практики (у довільній формі);
- *словник* спеціалізованих термінів (100 лексичних одиниць);
- *переклад* спеціалізованих текстів з іноземної мови (іспанської) на українську обсягом не менше 5 000 друкованих знаків.

Перелік документації та вимоги до складання й оформлення звітної документації про проходження перекладацької практики

Звітна документація подається у друкованому вигляді, з необхідними підписами і печатками. Оцінка за документацію виставляється згідно з правильністю, повнотою, грамотністю її оформлення (згідно з вимогами) та своєчасністю подання керівникові.

1. Щоденник перекладацької практики має містити відомості про виконання студентами-практикантами щоденних завдань від бази практики та відображати етапи роботи над ними. У щоденнику перекладацької практики вказується:

- діяльність, що здійснювалася студентом під час проходження перекладацької практики (необхідно вказати обсяг і тип перекладу, конкретизувати типи/жанри опрацьованих текстів, етап роботи над завданням);
- перекладацькі прийоми, що їх використовував студент для перекладу;
- професійні вміння і навички, що здобув або вдосконалив студент під час перекладацької практики (назвати);
- перелік словників і довідкової літератури, що її було використано під час відповідного етапу роботи над перекладом;
- труднощі, з якими зіткнувся студент у процесі проходження перекладацької практики (труднощі мовного і мовленнєвого характеру, робота з довідковою літературою і Інтернет-ресурсами).

У кінці кожного тижня перекладацької діяльності студент-практикант подає щоденник керівнику практики від бази практики для зазначення

зауважень, порад тощо. Керівник практики від підприємства ставить свій підпис та печатку підприємства за її наявності.

У разі проходження практики у форматі онлайн студент-практикант надсилає щоденник керівнику практики від бази практики на електронну пошту. Керівник практики від підприємства ставить свій підпис та печатку підприємства, за її наявності, у кінці проходження практики.

2. Відгук керівника практики від підприємства, який містить характеристику і оцінку перекладацької діяльності студента-практиканта: умінь та навичок перекладу з іспанської мови та на іспанську мову, адекватного використання перекладацьких прийомів для забезпечення еквівалентності при перекладі, а також побажання і рекомендації щодо поліпшення підготовки до перекладацької практики, підписується керівником практики від підприємства та завіряється печаткою за її наявності.

3. Звіт про проходження перекладацької практики має містити відомості про виконання студентами-практикантами програми практики та бути підписаним і оціненим безпосередньо викладачем – груповим керівником практики. У звіті практикант має вказати кількісні результати практики та дати якісний аналіз проведеної перекладацької практики, висвітливши, зокрема, такі пункти:

- Стислий опис підприємства або фірми, де студент проходив практику.
- Напрямки діяльності відділу (підрозділу), у якому студент проходив перекладацьку практику.
- Діяльність, що здійснювалася студентом під час проходження перекладацької практики (необхідно вказати: обсяг, тип перекладу, що виконувався; типи документації, що їх було перекладено; кількісні показники (кількість перекладених документів)).
- Перекладацькі прийоми, що їх використовував студент для перекладу.
- Професійні вміння і навички, що здобув або вдосконалив студент під час перекладацької практики.
- Перелік словників і довідкової літератури, що її було використано під час перекладу, перелік опрацьованої додаткової літератури, яка була використана під час перекладацької практики, її доцільність.
- Труднощі, з якими зіткнувся студент в процесі проходження перекладацької практики (труднощі мовного і мовленнєвого характеру, робота з довідковою літературою й Інтернет-ресурсами).
- Побажання і рекомендації щодо поліпшення мовної і мовленнєвої підготовки до перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської).

Загальними вимогами до викладення матеріалу звіту про проходження перекладацької практики є чіткість побудови, логічна послідовність, конкретність у викладенні труднощів та результатів роботи, обґрунтування рекомендацій. Обсяг звіту не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

4. Письмовий переклад текстових матеріалів різної складності з іспанської мови на українську обсягом не менше 5 000 друкованих знаків або з української на іспанську мови у тому ж обсязі.

5. Висновок керівника практики про роботу студента – заповнюється керівником практики від кафедри. Висновок керівника практики повинен містити висновки щодо виконання графіка проходження практики, оцінку вмінь та навичок письмового перекладу з іспанської мови на українську, зокрема забезпечення лексичної, граматичної, синтаксичної, стилістичної та соціокультурної еквівалентності, обсяг та якість укладання словника спеціалізованих термінів, грамотність і відповідність вимогам в оформленні звітної документації.

Nota bene! Звітна документація повинна бути надрукована на стандартних аркушах паперу А 4. Параметри сторінки: верхнє і нижнє поле – 20 мм, ліве – 25 мм, праве – 15 мм. Кегель – 14 Times New Roman, звичайний, інтервал між рядками – 1,5, абзацу – 1,00, вирівнювання – по ширині. Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті без крапки наприкінці. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють. Нумерація сторінок починається з другої сторінки.

У разі виникнення виробничої необхідності в організації освітнього процесу в дистанційному режимі перекладацька практика також може відбутися у дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій. У такому разі відповідно до розпорядження Університету звітна документація може подаватися студентом керівнику практики від кафедри у дистанційному режимі. **Вимоги до складання й оформлення звітної документації про проходження перекладацької практики залишаються чинними для обох форматів (онлайн/офлайн) перекладацької практики.**

Контроль результатів діяльності студентів-практикантів

Після завершення терміну проходження практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуальних завдань. Кафедри, проводять опитування студентів-практикантів, вивчають відгуки керівників практики та передають ці дані відповідальній особі за організацію проведення практики факультету романської філології і перекладу для оприлюднення результатів на сторінці факультету.

Загальними критеріями контролю результатів діяльності студентів-практикантів є належне виконання ними обов'язків, зазначених у програмі перекладацької практики, достовірність, змістовність, якість оформлення і грамотність звітної документації, її своєчасне подання керівнику від бази практики / від кафедри, дотримання практикантами правил академічної доброчесності.

Після завершення перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської) і подання студентами звітної документації на кафедру романських

мов деканат факультету романської філології і перекладу визначає дату проведення заліку, на якому керівник практики заслуховує кожного студента,

проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти, виставляє студентові загальну оцінку за перекладацьку практику.

Оцінка за перекладацьку практику з другої іноземної мови вноситься в екзаменаційну відомість і залікову книжку студента. Студент, який не виконав програму перекладацької практики з другої іноземної мови і одержав бал “не зараховано” відраховується з Університету.

Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, що підтверджується документально, то студент має право на повторне проходження практики, але без відриву від навчання. Така ситуація розв’язується деканатом факультету романської філології і перекладу в індивідуальному порядку.

Оцінювання результатів перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської)

Оцінка за перекладацьку практику складається з оцінки:

- 1) керівника від бази практики;
- 2) керівника від кафедри;
- 3) повнота і правильність оформлення звітної документації.

Система оцінювання результатів діяльності студента-практиканта Організація

оцінювання результатів діяльності студента-практиканта

Семестровий контроль з перекладацької практики з другої іноземної мови здійснюється у формі заліку.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
	<i>Залік</i>	Переклад спеціалізованих текстів (на підприємстві)	50
		Контрольний переклад спеціалізованого тесту	35
		Укладання словника спеціалізованих термінів	10
		Оформлення звітної документації	5

- умови допуску до заліку;
- позитивний відгук (оцінка) керівника практики від підприємства;
- позитивний висновок групового керівника практики;
- своєчасне, у повному обсязі подання звітної документації, оформленої за вимогами;
- грамотне оформлення звітної документації.

На підставі аналізу відгуку керівника базової установи з виставленою оцінкою за здійснення перекладацької діяльності на підприємстві, відгуку керівника від кафедри, повноти і правильності оформлення звітної документації відповідно до вимог студенту-практиканту виставляється підсумковий бал за відповідною кількістю балів за шкалою ЄКТС і відмітка

«зараховано».

Якщо студент не з'явився на практику без поважної причини, він отримує **«0» балів – «не зараховано».** Перескладання практики не допускається, студент(-ка) відраховується з Університету як такий (-ка), що не виконав(-ла) індивідуальний навчальний план.

Критерії оцінювання результатів перекладацької практики з другоїноземної мови на заліку

№ п/п	Види роботи (подані матеріали)	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
-------	--------------------------------	-----------------------	----------------------------	----------------

1.	Контрольний переклад спеціалізованого тесту	35	- переклад виконано грамотно, відповідно до вимог до перекладу певних типів дискурсу;	35
			- переклад виконано грамотно, відповідно до вимог до перекладу певних типів дискурсу, але наявні незначні мовні або друкарські огріхи;	30-34
			- переклад виконано загалом грамотно, відповідно до вимог до перекладу певних типів дискурсу, але наявне вживання неадекватних лексичних одиниць, граматичних структур, трапляються поодинокі стилістичні вади, орфографічні та друкарські помилки;	26-29
			- переклад виконано недостатньо грамотно, без урахування вимог до перекладу певних типів дискурсу, наявне вживання неадекватних лексичних одиниць, граматичних структур, фіксуються стилістичні вади, орфографічні та друкарські помилки;	21-25
			- переклад виконано неграмотно, без урахування вимог до перекладу певних типів дискурсу, у перекладі багато лексичних, граматичних, орфографічних помилок, стилістичних вад;	1-20

			- переклад не виконано.	0
2.	Укладання словника спеціалізованих термінів	10	- словник спеціалізованих термінів укладено відповідно до тематики здійснених перекладів та правил оформлення словників такого типу, у кількості не менше 100 одиниць, без помилок, технічних огріхів;	10
			- словник спеціалізованих термінів укладено відповідно до тематики здійснених перекладів, виявлено поодинокі порушення правил оформлення словників такого типу; або наявних термінів – 80-90; без помилок, технічних огріхів;	8 – 9
			- словник спеціалізованих термінів укладено відповідно до тематики здійснених перекладів, виявлено поодинокі порушення правил оформлення словників такого типу; або наявних термінів – 60-70; виявлено поодинокі помилки або технічні огріхи;	6 – 7
			- у словнику спеціалізованих термінів виявлено невідповідності тематиці здійснених перекладів, виявлено порушення правил оформлення словників такого типу; або наявних термінів – 10-50; виявлено помилки або технічні огріхи;	1 – 5
			- словник спеціалізованих термінів не укладено.	0
3.	Оформлення звітної документації	5	- звітна документація подана вчасно та оформлена з дотриманням усіх вимог;	5
			- звітна документація оформлена з дотриманням усіх вимог, але подана із запізненням; або за наявності не більше одного технічного огріха;	4
			- звітна документація подана вчасно, але оформлена з помилками або технічними огріхами (не більше двох);	3
			- звітна документація оформлена з помилками або технічними огріхами (більше двох) та подана із запізненням;	2-1
			- звітна документація не подана.	0

Підсумковий бал, отриманий на заліку, є сумою оцінок керівника від підприємства та керівника перекладацької практики, призначеного від кафедри романських мов.

У разі отримання оцінки «відмінно» (50 балів) від керівника практики від підприємства та 40–50 балів за подану документацію від керівника перекладацької практики, призначеного від кафедри романських мов, студент отримує підсумковий бал **90-100 (A)** за шкалою ЄКТС.

Якщо сума оцінок керівника від підприємства та керівника перекладацької практики, призначеного від кафедри романських мов, дорівнює 82–89 балів, студент отримує підсумковий бал **82-89 (B)** за шкалою ЄКТС.

Якщо сума оцінок керівника від підприємства та керівника перекладацької практики, призначеного від кафедри романських мов, дорівнює 75–81 балів, студент отримує підсумковий бал **75-81 (C)** за шкалою ЄКТС.

Якщо сума оцінок керівника від підприємства та керівника перекладацької практики, призначеного від кафедри романських мов, дорівнює 60–74 балів, студент отримує підсумковий бал **66–74 (D)** за шкалою ЄКТС.

Якщо сума оцінок керівника від підприємства та керівника перекладацької практики, призначеного від кафедри романських мов, дорівнює 60–65 балів, студент отримує підсумковий бал **60–65 (E)** за шкалою ЄКТС.

Якщо студент не пройшов перекладацьку практику та/або не надав керівникові перекладацької практики від кафедри відповідних матеріалів (повністю або частково); якщо контрольний переклад спеціалізованого тексту виконано неграмотно, без розуміння специфіки типу дискурсу, а мовне оформлення поданих матеріалів є лексично, граматично та стилістично некоректним. У такому разі студент отримує **0 – 59 (FX)** балів.

Студенти, які мають підсумковий бал 60 і вище, отримують оцінку “**зараховано**” за проходження перекладацької практики і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. У разі отримання підсумкового бала з перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської) 59 і нижче, а також при виникненні спірних питань або підозри на недотримання правил академічної доброчесності, студенти складають залік.

Шкала відповідності оцінок

Підсумкова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС виставляється за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	

60 – 65	Е	
0 – 59	FX	не зараховано

Залік з перекладацької практики в умовах дії карантину/воєнного

стану

Залік з перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської) в умовах дії карантину проводиться дистанційно з використанням ІТ-технологій, а саме **платформи Microsoft Teams** відповідно до розкладу проведення атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

Для забезпечення проведення заліку з перекладацької практики керівник практикою виконує функції модератора відеоконференції. До обов'язків модератора відео конференції входить:

- своєчасний початок відеоконференції із заліку з перекладацької практики;
- під'єднання до відеоконференції здобувачів вищої освіти на початку заліку з перекладацької практики;
- від'єднання від режиму відеоконференції тих здобувачів, що вже склали залік з перекладацької практики, а також тих здобувачів, що порушують порядок і процедуру проведення заліку з перекладацької практики в дистанційному режимі;
- забезпечення завершення відеоконференції із заліку з перекладацької практики;
- інші функції, пов'язані із технічним аспектом забезпечення проведення заліку з перекладацької практики.

Під час проведення заліку з перекладацької практики здобувачі вищої освіти зобов'язані постійно підтримувати відео- та аудіозв'язок з керівником практикою. Камера відеозв'язку має бути налаштована таким чином, щоб керівник міг чітко бачити студента для **забезпечення академічної доброчесності** під час заліку.

Користування сторонніми носіями інформації, у тому числі мобільними телефонами, іншими електронними засобами, окрім того, що безпосередньо використовується для зв'язку з керівником, під час дистанційного проведення заліку з перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської), заборонено. Під час заліку з перекладацької практики поруч зі здобувачем не можуть бути присутніми треті особи.

Підбиття підсумків перекладацької практики з другої іноземної мови

Відповідальний керівник за практику від кафедри романських мов складає звіт про проходження перекладацької практики студентами і подає його відповідальній особі факультету романської філології і перекладу.

До звітної документації керівників перекладацької практики належить звіт групового керівника про результати перекладацької практики студентів. У цьому звіті мають бути такі відомості:

- період проходження перекладацької практики;
- дата і час проведення групових консультацій;

- дата і час проведення заліку;
- якісні та кількісні результати перекладацької практики;
- трудова дисципліна студентів у період практики;

- якість організації практики;
- інформація про бази практики;
- рівень володіння студентами професійними вміннями;
- види роботи керівника зі студентами-практикантами;
- недоліки умов стажування на базах перекладацької практики;
- пропозиції (з урахуванням відгуків керівників баз практики та результатів опитування студентів) щодо поліпшення організації та проведення перекладацької практики.

Груповий керівник готує звіт про результати перекладацької практики з другої іноземної мови та подає його відповідальній особі за організацію проведення практики факультету романської філології і перекладу. На основі звітів групових керівників перекладацької практики відповідальна особа за організацію проведення практики студентів факультету романської філології і перекладу готує узагальнений звіт й оприлюднює його на сторінці факультету та в разі потреби розробляє заходи, спрямовані на підвищення ефективності практичної підготовки майбутніх фахівців.

Не пізніше як через місяць після складання всіма студентами заліку з перекладацької практики з другої іноземної мови питання про проходження її студентами заслуховується на засіданні кафедри романських мов.

Завершальним етапом підбиття підсумків перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської) є розгляд цього питання на засіданні вченої ради факультету романської філології і перекладу, дата якого визначається в плані її роботи.

Зразки документації студента-практиканта і керівників кафедри
Щоденник перекладацької практики
(титульна сторінка)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра романських мов

ЩОДЕННИК

студента з перекладацької практики з другої іноземної мови
(іспанської)

Прізвище _____
Ім'я _____
По батькові _____
Факультет _____
Спеціальність _____
Освітньо-професійна програма Італійська мова і література, друга
іноземна мова, переклад
Курс _____ Група _____

Київ – 202_

(стор.2)

Щоденник перекладацької практики з другої іноземної мови
(іспанської)

(направлення)

НАПРАВЛЕННЯ

Студент

/прізвище, ім'я, по батькові/

Згідно з договором (гарантійного листа) № _____

від "___" _____ 20__ р. направляється на _____

для проходження практики

з "___" _____ 20__ р. до "___" _____ 20__ р.

Керівником практики від КНЛУ призначено

/посада, прізвище, ім'я та по батькові/

(стор.3)

Щоденник перекладацької практики з другої іноземної мови
(іспанської)

Студент/ка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув/ла на підприємство, в організацію, установу

Печатка

« ____ » _____ 202__ року

~~підприємства, організації, установи~~

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув/ла з підприємства, організації, установи

Печатка

« ____ » _____ 202__ року

~~підприємства, організації, установи~~

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Щоденник перекладацької практики з другої іноземної мови
(іспанської)
(робоча сторінка)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№	Зміст	Термін виконання
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

З планом ознайомлений

/підпис керівника від підприємства/

" _____ " _____ 20__ р.

**Кількість таких сторінок дорівнює кількості тижнів перекладацької практики*

Підпис керівника _____

" ____ " _____ 20__р.

СХЕМА

звіту керівника практики від кафедри романських мов

про результати **перекладацької практики** студентів першого (бакалаврського) рівня Київського національного лінгвістичного університету

- 1. Програму перекладацької практики з другої іноземної мови (іспанської) для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 035 Філологія, спеціалізації _____, освітньо-професійної програми _____ у 202__–202_ навчальному році, виконано повністю.**
- 2. Період проходження перекладацької практики.**
- 3. Інформація про бази практики.**
- 4. Дата і час проведення заліку.**
- 5. Результати практики.**
- 6. Якість організації практики.**
- 7. Діяльність, що здійснювалася студентами від час проходження практики. Індивідуальні завдання практикантів і стан їх виконання.**
- 8. Трудова дисципліна студентів у період практики. Дотримання правил внутрішнього розпорядку, інструкцій, графіків виконання завдань тощо.**
- 9. Дата і час проведення групових та/або індивідуальних консультацій (їх кількість, тематика, ефективність).**
- 10. Здобуті вміння. Професійні (організаційні, комунікативні, дослідницькі) вміння і навички, що здобули та/або вдосконалили студенти під час проходження практики.**
- 11. Труднощі, з якими зіткнулись студенти в процесі проходження практики (причини, характер труднощів, прізвища студентів).**
- 12. Оцінювання якості виконаних завдань з боку підприємств (фірм, організацій), зауваження керівників від баз практики.**
- 13. Аналіз та узагальнення даних щодо ефективності результатів роботи студентів-практикантів.**
- 14. Відповідність умов стажування на базі(ах) перекладацької практики (у разі наявності зазначити недоліки та сформулювати пропозиції щодо усунення цих недоліків).**
- 15. Пропозиції (з урахуванням відгуків керівників баз практики та результатів опитування студентів) щодо поліпшення організації та проведення перекладацької практики.**

Дата

Підпис групового керівника

Рекомендовані джерела

1. Алесіна, Н.М., & Виноградов В.С. (1993). *Теорія і практика перекладу: Іспанська мова*. К.: Вища школа.
2. Гетьман, З.О., & Орлова, І.С. (2008). *Інтерпретація та переклад іспанських спеціальних текстів*. К.: Слово.
3. Калустова, О.М., & Шиянова, І.М. (2012). *Курс письмового перекладу. Іспанська мова*. К.: Київський університет.
4. Келли Н., & Цетше Й. (2021). *Тонкості перекладу. Як мовний впливає на наше життя і змінює світ*. М.: Азбука.
5. Колодій, Б. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування*. К.: Центр навчальної літератури.
6. Коптілов, В.В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. К.: Юніверс.
7. Корунець, І.В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. К.: Вища школа.
8. Мамрак, А.В. (2019). *Вступ до теорії перекладу*. К.: Центр навчальної літератури.
9. Фокін, С.Б. (2013). *Переклад конференцій (для студентів іспаністів)*. К.: Київський університет.
10. Чередніченко, О., & Коваль, Ю. (1995). *Теорія і практика перекладу*. К.: Либідь.
11. Bastin, G.L. y Pomerleau, M. (2017). La traducción especializada en la historia de la traducción y de la revista Meta. *Artículos originales*, 28, 9–30.
12. Gamboa, L. 30 ejercicios de traducción jurídica. Madrid: Educación digital, 2017.
13. *Interpretar y traducir para Europa*. (2017). Brussels: Comisión Europea.
14. Trovato, G. (2021). Nuevas perspectivas de investigación en la traducción especializada en lenguas románicas: aspectos comparativos, léxicos, fraseológicos, discursivos y didácticos. *Mutatis Mutandis. Revista Latinoamericana De Traducción*, 14(2), 277–284. <https://doi.org/10.17533/udea.mut.v14n2a01>
15. Verba, G.G., & Getman, Z.O. (2013). *Manual de traductología (español- ucraniano)*. Вінниця: Нова Книга.

Додаткові ресурси

16. Instituto Cervantes. [Електронний ресурс]. [Режим доступу]: <https://www.cervantes.es/default.htm>
17. Master européen de traduction (EMT) [Електронний ресурс]. [Режим доступу]: <http://ec.europa.eu/emt>.
18. Real Academia Española. [Електронний ресурс]. [Режим доступу]: <http://www.rae.es/>
19. WIKITraductología en español. [Електронний ресурс]. [Режим доступу]: <https://es.wikipedia.org/wiki/Traducibilidad>